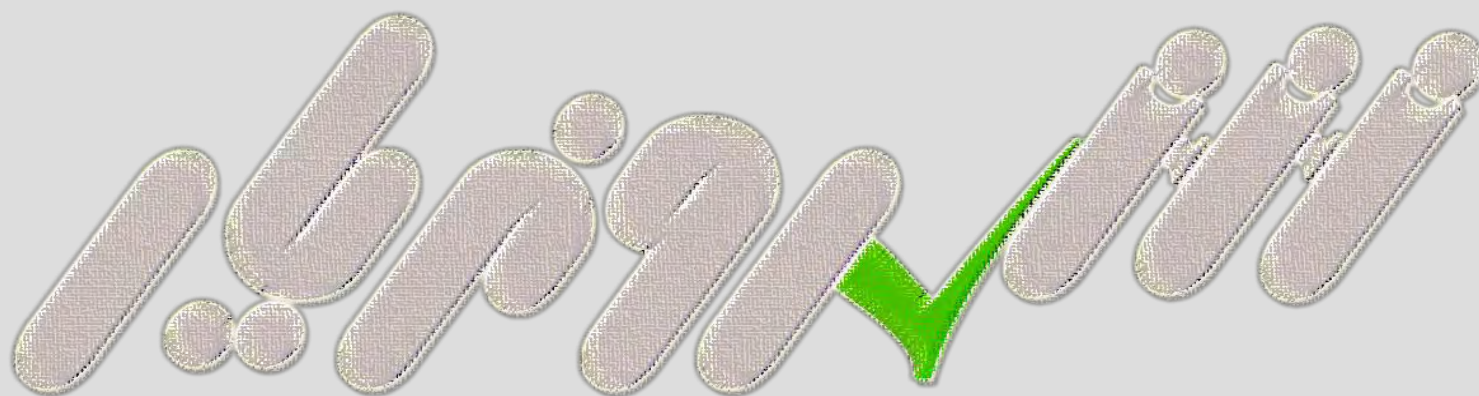

Citizen's Friend

www.shahrvand-yar.com

زنان ایران

و آنچه حق آنهاست!

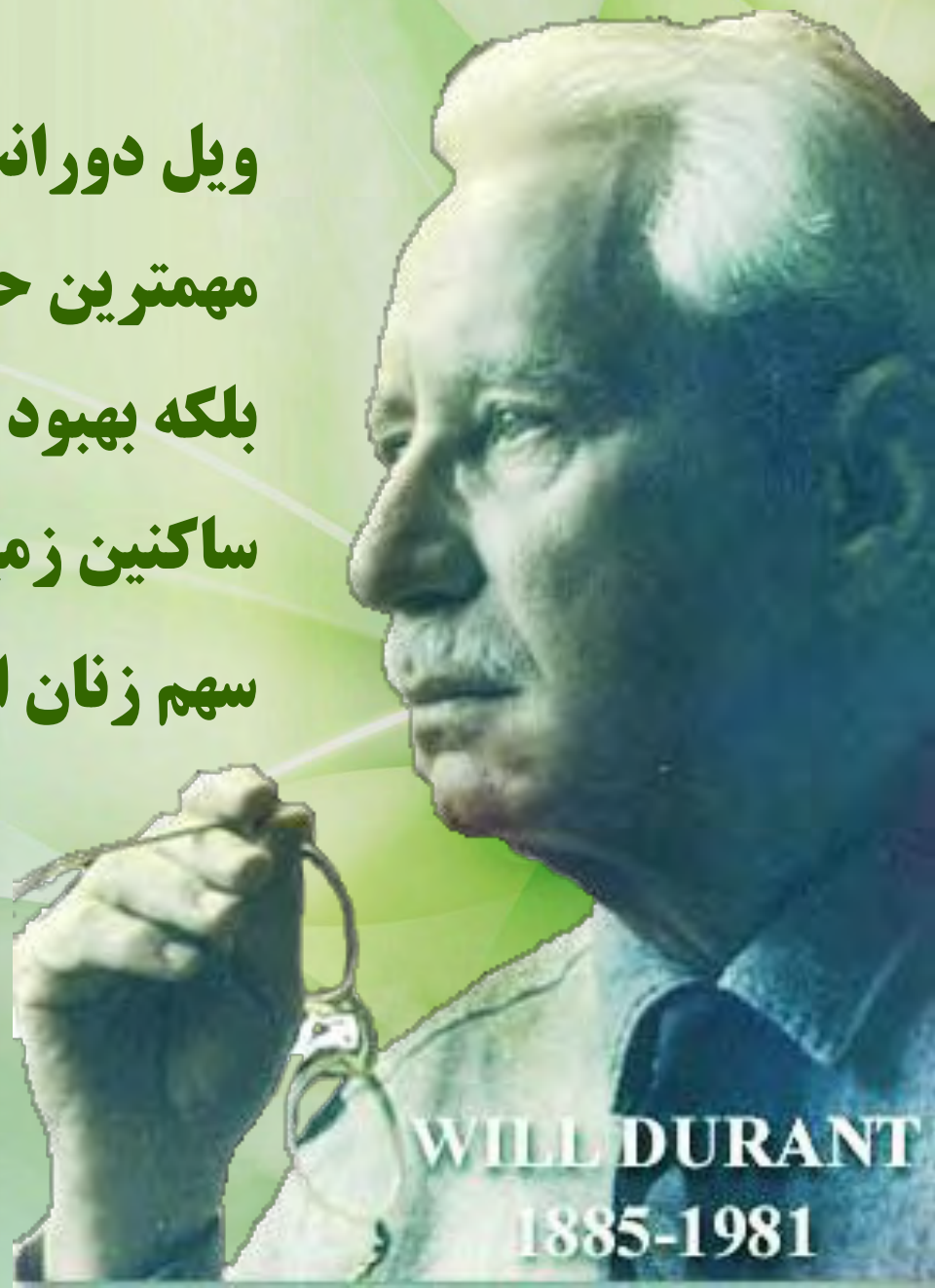
ویل دورانت:

مهمترین حادثه قرن بیستم، نه انقلاب روسیه

بلکه بهبود وضع زنان - یعنی نیمی از

ساکنین زمین - است.

سهم زنان ایران از این تغییر چقدر است؟

WILL DURANT

1885-1981

آیا می‌دانید یکی از دلایل بهبود حقوق «نیمی از ساکنان
زمین»، پیوستن بسیاری از کشورها به «کنوانسیون رفع هرگونه
تبعیض علیه زنان» و احترام به آن است؟

کنوانسیونی که تاکنون بیش از 191 کشور دنیا آنرا پذیرفته‌اند!
از جمله 51 کشور اسلامی

کشورهایی مانند افغانستان، بحرین، عراق، پاکستان، ترکیه
اتیوپی، بنگلادش، مصر، تونس، لیبی، قطر و سوریه
بر طبق این کنوانسیون، حکومت‌ها مکلفند هرگونه تبعیض علیه
زنان را از بین ببرند.

**آیا می‌دانید حکومت ایران به همراه سودان و سومالی
تنها کشورهای اسلامی هستند که به این کنوانسیون
نپیوسته‌اند؟**

با نپذیرفتن این کنوانسیون،

چه حقوقی را از دست داده‌ایم؟

بر طبق این کنوانسیون :

هر کشور عضو باید اصل برابری زنان و مردان را در قانون اساسی خود بگنجاند.

اما در ایران

برابری حقوق زنان و مردان، بطور صریح در قانون اساسی و سایر قوانین وجود ندارد.

به عنوان مثال:

مطابق اصل 21 قانون اساسی، حق برای زنان نیست، مگر بر طبق موازین اسلام

موازینی که روحانیون سنتی با اعتقاد به برتری مردان بر زنان تعیین می کنند.

بر طبق این کنوانسیون:

دولت، قوه قضائیه، شرکتهای خصوصی و همه اشخاص و سازمانها باید از حقوق زنان حمایت کنند.

همچنین همه قوانینی که باعث تبعیض بین زنان و مردان است، باید لغو شوند.

اما

با نپذیرفتن این کنوانسیون از طرف ایران، حکومت هیچ تعهدی برای اجرای آن ندارد.

مطابق این کنوانسیون

زنان و مردان در برابر قانون برابرند و نباید هیچگونه تبعیضی بین آنها باشد.

اما در ایران

○ **زنان از حق آزادی پوشش محرومند و به جرم بی حجابی، مجازات می‌شوند در حالیکه
برای مردان چنین مجازاتی نیست.**

● ديه زنان در اکثر موارد نصف مردان است. يعنى ارزش اعضاى بدن و جان آنها كمتر از مردان است.

● شهادت و سوگند زن، گاهى مطلقا پذيرفته نمى شود و گاهى ارزش آن، نصف شهادت و سوگند يك مرد است.

مطابق این کنوانسیون

زنان نباید تحت هیچ شرایطی بیشتر از مردان مجازات شوند.

اما در ایران:

در اغلب موارد یک دختر «هشت سال و نه ماهه»، بالغ به حساب آمده و معادل
بزرگسالان مجازات می‌شود. اما این سن در پسران پانزده سال قمری است.
تبعیضی که برای دختر بچه‌ها، گاهی مجازات‌هایی نظیر اعدام و حبس‌های طویل
المدت دارد.

مطابق این کنوانسیون

زنان نباید تحت هیچ شرایطی بیشتر از مردان مجازات شوند.

اما در ایران:

مرد متاهل می‌تواند تحت عنوان صیغه، با بی‌شمار دختر یا زن بیوه، ارتباط جنسی داشته‌باشد.

اما زنان متاهل در صورت ارتباط جنسی با مردی به غیر از شوهر، ممکن است سنگسار شوند.

بر طبق این کنوانسیون

دولتها باید قوانین جدیدی در حمایت از زنان، برای از بین بردن تعصبات، افکار و روشهای سنتی و عرفی وضع کنند.

اما در ایران

دولت نه تنها اقدام موثری برای مقابله با تعصبات عرفی، سنتی و مذهبی نمی کند، بلکه با برخی از قوانین عملاً به آنها دامن می زند.

به عنوان مثال:

● هرگاه شوهر، «همسر دائم یا صیغه‌ای» خود را در بستر مرد دیگری ببیند، می‌تواند تحت شرایطی، هر دو یا یکی از آنها را بکشد.

قانونی که چراغ سبزیست به قتل‌های ناموسی، برای کشتن زنان

به عنوان مثال:

اگر پدر یا جد پدری، فرزندش را به قتل برساند، مجازات چندانى نمى‌شود و تنها باید ديه بدهد.

این قتلها که بیشتر با انگیزه ناموسی انجام می‌شود، در صورت همراهی خانواده با قاتل و بخشش ديه، دختران را با خطر مرگ روبرو می‌کند.

بر طبق این کنوانسیون

هرگونه خشونت علیه زنان باید متوقف شود.

اما در ایران

بر خلاف بیشتر کشورها، حتی افغانستان و پاکستان، قانونی برای مبارزه با خشونت خانگی وجود ندارد.

به عنوان مثال:

زنی که در فضای خصوصی خانه، توسط همسر ضرب و شتم می‌شود، برای شکایت باید شاهد داشته باشد، در حالیکه غالباً شاهدی نیست.

به همین دلیل بیشتر از شصت درصد زنان خشونت دیده از شکایت منصرف می‌شوند.

بر طبق این کنوانسیون

زنان نباید از هیچ پست دولتی محروم شوند. آنها باید بتوانند در تمام انتخابات‌ها شرکت کرده و کاندید شوند.

اما در ایران

زنان نمی‌توانند رهبر، رئیس‌جمهور، رئیس قوه قضاییه، عضو شورای نگهبان، عضو مجلس خبرگان و امام جمعه‌ی شهرها شوند!
آنها همچنین از قضاوت، ریاست دادگاه و از پست‌های نظامی محرومند.

جالب است بدانید

بسیاری از زنان در مقام قضایی، به جایگاهی رسیده‌اند که مانند مردان، می‌توانند قاضی شوند اما بدلیل ممنوعیت قانونی از این امر محروم هستند.

مطابق این کنوانسیون

دختران و پسران به منظور از بین بردن تصورات غلط و کلیشه‌ای نسبت به یکدیگر، نباید در محیط‌های آموزشی از هم جدا شوند.

اما در ایران

آموزش مختلط دختران و پسران ممنوع است.

موضوعی که نگاه تبعیض آمیز به زنان را از دوران کودکی شکل می‌دهد.

مطابق این کنوانسیون

زنان در صورت ازدواج با یک فرد خارجی، باید از حقوقی برابر با مردان، برای خود و فرزندان‌شان برخوردار باشند.

اما در ایران

● زن خارجی که به عقد مرد ایرانی در می‌آید، می‌تواند تحت شرایطی تابعیت ایرانی بگیرد.

اما زن ایرانی در حالت مشابه، حتی ممکن است تابعیت ایرانی خود را نیز از دست بدهد.

● زن ایرانی، برای ازدواج با مرد خارجی (مسلمان) باید از دولت اجازه بگیرد.

ولی مرد ایرانی در شرایط مشابه نیازی به کسب اجازه ندارد.

فراموش نکنید؛ ازدواج مرد یا زن ایرانی، با یک غیرمسلمان به هر حال غیر قانونی است.

مطابق این کنوانسیون

باید از سوءاستفاده جنسی از زنان جلوگیری کرد.

اما در ایران

- **مرد می‌تواند با استفاده از قانون تمکین، حتی در صورت عدم رضایت و آمادگی زن، با او رابطه جنسی برقرار کند. عملی که در بسیاری از کشورها «تجاوز» محسوب می‌شود.**
- **قوانینی مانند صیغه و چندهمسری، پوششی برای سوءاستفاده جنسی از زنان است.**

مطابق این کنوانسیون

زنان حق دارند در شرایط برابر، مانند مردان، در همه رشته‌ها تحصیل کنند.

اما در ایران

● زنان بدون اجازه شوهر نمی‌توانند به دانشگاه‌های دور از محل

سکونت رفته و در رشته مورد علاقه‌ی خود درس بخوانند.

● تحصیل در برخی از رشته‌ها، خصوصاً در رشته‌های مربوط به

علوم نظامی، برای زنان ممنوع است!

گاهی تنها یک بخشنامه از طرف مقامی، تحصیل در برخی

رشته‌ها را ممنوع می‌کند.

مطابق این کنوانسیون

زنان در فعالیتهای ورزشی و تفریحی باید از امکانات برابر با مردان برخوردار باشند.

اما در ایران

● زنان فقط در مکانهای سرپوشیده، امکان انجام بیشتر ورزش‌ها و تفریح‌ها را دارند.

● آنها حق حضور در استادیومها و بسیاری از مکانهای ورزشی و تفریحی عمومی را ندارند.

● زنان بدلیل محدودیت پوشش، از شرکت در بسیاری از مسابقات داخلی و بین‌المللی محرومند.

● برای زنان در بسیاری از روستاها و شهرهای کوچک، عملاً هیچگونه امکانات ورزشی نیست.

محدودیت‌هایی که در بسیاری از موارد، برای مردان وجود ندارد.

مطابق این کنوانسیون

همه زنان حق کار در بیرون از خانه را دارند و باید دستمزد و مزایایی یکسان با مردان داشته باشند.

اما در ایران

مردان می‌توانند تحت شرایطی مانع از کار کردن زنان شوند.

زنان در برابر کار یکسان، عملاً دستمزدی یکسان ندارند.

زنان از داشتن بسیاری از شغلها محروم هستند مانند شغل‌های نظامی، قضاوت و کارهایی که به زعم قانون با حیثیت خانوادگی منافات دارد.

جالب است بدانید

در قانون اساسی؛ بیمه‌ی زنان بیوه، سالخورده و بی سرپرست، از جمله وظایف دولت است که بعد از سی و سه سال، از اجرای آن خبری نیست.

مطابق این کنوانسیون

دولتها باید امکاناتی را برای مراقبت از کودکان فراهم کنند تا پدر و مادر، مسئولیتهای شغلی خود را انجام داده و همزمان به امور خانوادگی بپردازند.

اما در ایران

بخاطر عدم حمایت دولت در نگهداری کودکان، زنان بر راحتی ممکن است موقعیتهای شغلی و تحصیلی خود را از دست بدهند.

مطابق این کنوانسیون

زنان در دوران بارداری و شیردهی باید از خدمات رایگان، تغذیه کافی و کار مناسب با ایام بارداری برخوردار باشند.

اما در ایران

دولت عملاً هیچگونه حمایتی از زنان در دوران بارداری و شیردهی نمی‌کند و ممکن است آنان از تغذیه مناسب و امکانات کافی برخوردار نشوند.

مطابق این کنوانسیون

در استفاده از تمام خدمات مالی و اقتصادی، نباید تبعیضی بین زنان و مردان باشد.

اما در ایران

سهم فرزندان دختر از ارث والدین، نصف پسران است.

مادر بر خلاف پدر، از حق دخالت در امور مالی فرزندان نابالغ محروم است، مگر در موارد

بسیار نادر

● اگر شوهری فوت کند تنها یک هشتم ارث او به زنش می‌رسد.

قانونی که برخی زنان را، پس از فوت شوهر، بخاطر سهم ناچیز ارث، بی‌خانمان کرده است.

● زنان خانه‌دار از حق داشتن دسته چک محرومند، چراکه داشتن چک، منوط به اشتغال است و خانه‌داری شغل محسوب نمی‌شود.

مطابق این کنوانسیون

دولتهای عضو باید به زنان و مردان حقوقی یکسان برای ترده و آزادی در انتخاب محل زندگی بدهند.

اما در ایران

● زنان شوهردار تنها با موافقت کتبی شوهر می‌توانند به خارج از کشور سفر کرده یا محل زندگی خود را تغییر دهند.

● زنان و دختران عملاً از حق استفاده از وسایل نقلیه‌ای مانند موتور و دوچرخه محرومند.

مطابق این کنوانسیون

بین زنان و مردان در حق سرپرستی و همه موارد مربوط به کودکان، فرقی نیست.

اما در ایران

حق سرپرستی کودکان ابتدا با پدر، سپس با پدر بزرگ است و مادر قیم فرزند خود نیست.

در واقع مادر حق تصمیم گیری در امور مالی و مسائل اساسی فرزند، مانند خروج از کشور، انجام عمل جراحی و غیره را ندارد.

مطابق این کنوانسیون

بین زنان و مردان در حق ازدواج و طلاق فرقی نیست. زن باید بتواند آزادانه و با رضایت کامل، همسر خود را انتخاب نماید.

اما در ایران

● دختران برای ازدواج باید از پدر یا دادگاه اجازه بگیرند.
در حالیکه برای ازدواج مردان، چنین قید و شرطی نیست.

- مرد هر زمان اراده کند، می‌تواند زن خود را طلاق دهد
اما زن تنها تحت شرایطی خاص و دشوار می‌تواند.
زنان گاهی در ازای گرفتن طلاق، مجبور می‌شوند از
بسیاری از حقوق خود بگذرند.
- مردان می‌توانند بر خلاف زنان، چهار همسر داشته باشند.

مطابق این کنوانسیون

ازدواج کودکان ممنوع است.

اما در ایران

ازدواج دختران بالای سیزده سال قانونی و بالای نه سال (قمری) با نظر دادگاه مجاز است.

در حالیکه این سن در اکثر کشورهای دنیا بالای شانزده سال است.

فراموش نکنید:

نقض حقوق زنان، فقط بخاطر قوانین محدودکننده نیست.

اعتقادات مذهبی، تعصبات عرفی یا سنتی و برداشتهای نادرست از قانون،

از دیگر عوامل تضییع حقوق زنان است

با تشکر از:

- خانم شادی صدر، وکیل و فعال حقوق زنان
- آقای صالح کامرانی، وکیل و فعال حقوق بشر
- آقای محمد مصطفایی، وکیل و فعال حقوق بشر

میار شهر وندان

میار شهر وندان

www.shahrvand-yar.com